

مشرق و غرب

مطبعة و محل اداره :

جفال اوغلنده امنيت
سندوفى جوارنده
شنگول يقوشنده
۲۲ نومرو

سلکمزہ موافق آثار
جدیدہ مع الممنونہ
قبول اولنور

درج ایدلہین آثار اعادہ اولنور

دیر ، فلسفہ ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاسیات و بالخاصہ احوال و مشورہ اسلام بدین بحث ابر و لطفہ بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسری :

آبونہ بدلی

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ یارہ در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تاسیسی

سنہ لکی	التی آیلنی	غروش
۶۵	۳۵	۳۵
۶۵	۳۵	روبلہ
۱۷	۹	فرانق

قیرلہ دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضلہ آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

یدنجی جلد

۱۹ شوال ۱۳۲۹ پنجشنبه ۲۹ ایلول ۱۳۲۷

عدد : ۱۶۴

وطنك بوتون اولادلىرى، سزاردە، عثمانلىلار بويوكلىكنىڭ كوستىلە جىكى كۈنلەردە ياشايدىغىنى دوشونەرك وطقك ھىچ بىر نۇقتە سىندە ھىچ بىر اجنبى ايله ھەردىلە بىر ھادىئە چىقارمىقدىن اجتناب و احتراز ايله يەرك سكون ايله، اعتدال ايله و فقط متانتلە، جسارتلە، قىرلىق ايسە نىيان عزت نىسمىزى محافظە جاللىشكز. بىزە اوزاقىدىن نكران اولانلار كورسونلار و اينانسىنلار كى بىز بويون ا كىمە يە جىكز، جىر و تەھدىد ايله صوصماياجىز. فقط وحشتە، كىستاخلغە، تجاوزە، حقارتە قارشى انسانچە و تىرىيە ايله مەقابلە ايدە جىكز. كورسونلار و اينانسىنلار كى، اوزاقىدىن طولاي بىز كىندىسە لاقىد قالا جىغىزى خىيال ايتىدكارى بىر قىطعە نىك بىز نىظرىمىزە ياتخىدىن ساطىتىدىن فرقى يوقىدەر.

ال بىرلىكىلە ياپا جىغىز بوجھاد و طنىدە دشمنىز يكرمنچى عصرى لىكلەركن بىز او عصر دە شرف آور بىر وضعىتە چاللىشاجىز؛ و شىبە سىز كى جناب حقك دائما حق وعدل ايچون چاللىشازىرە شامل اولان عون عايت صمدانىيە سى سايەسىندە ملتك اتحادى، حكومتك سىياسىت و غىرتى ايله موفق اولاجىز.

حاجىلار نەردىن كىدە جىكلار

مكە، مەدىنە بولارى قىيادى

بىر كىرە عثمانلى سىنجاغىنى حامل اولان واپورلار كى جناساق قلەھ بوغازىدىن چىقمەلىرى مەكەن دىكلەر. اويلە ايسە حاجىلار، اجنبى واپورلار كى كىتمەلى، دوشونچەسى خاطرە كە بىلىرسە دە عىبا بونىدە دە تەلىكە موجود دىكلى؟ مثلاً ايتالىيا دول سىئارىيە بىر نوطە وىرردە شو صەردە حج موسى اولدىنى ايچون توركيا حكومتك بوندىن بالاستفادە مصر طرىقىلە حاجى نام و عنوان آلتىدە عىسكر كوندركىدە اولدىنى خىر آلدە، بونك ايچون بوتون اجنبى باندىرە سنى حامل اولان واپورلار، آرايە جىم و حاجى نامبەلە كىمى بولور سىم آلە جىم تحقىق ايدە جىكم. فى الحقیقه حاجى ايسە براقە جىم دىكلە عىسكر اولدىنى تحقىق ايدىرسە قواعد حربىيە موجدىنچە مەاملە ايدە جىكم! دىرسە، عىبا دول مەظمە نىك موافقتى استىحصال ايدە مىزمى؟

بلا سبب و حقسىز بىر صورتە طوپراغىمىزە تجاوز ايتىدىكى حالە ھىچ آغىزلىرى آچمە يان دول مەظمە بويلە حاجىلار مىزە دە تعرض ايتىدىكى تقدىردە امين اولالم كى: ھىچ بىر شى دىمە جىكلردەر. او سىبىدىن كى: بىزچە حاجىلار كى ولو اجنبى واپورلار كى اولسون دىكلەر طرىقىلە ھجە كىتمەلەرنە تەلىكە واردر. ايتالىيا سىر دوشمك، بىر چوق ايشكىنچەلەر اوغرامق، حتى اعدام اولونمق، قورشونە دىزىلك كىمى بويوك بويوك مخاطرە موجوددر، ايتالىيا شو حرىكتى مەذور كوسىتمك ايچون حاجىلار مىزە بويلە بىر مەاملە ياقىمىدىن قىطعياً چىكىنمىز.

او حالە قرە يولنى اختيار ايتىك قالىيور.

بويول ايسە قونىيە ارکلىسە قادار شىمەندوفرلە، اورادىن مەرسىنە قادار قارادىن، مەرسىندىن اطنەيە قادار يەنە شىمەندوفرلە، اطنەين

حرب كىندىسەنك حساب ايتىدىكىدىن بك چوق زىادە دوام ايله جىك و بومدىت ظرفىدە بىز خرىطە عالمە بىر ايتالىيا قىطعەسى، مەمدىن مەلتەر ميانىدە دە بىر ايتالىيان مەلى بولوندىغىنى اونوتاجىز. ايتالىيا حرىكت غىر مشروعه سىندىن فراغت ايدە جىكى كۈنە قىدىر ھەر ايتالىيان ھەر عثمانلىك خىصم جانىدەر؛ خىصم ناموسىدەر. ايتالىيانك خىصم و ضررىنى انتاج ايدە جىك ھەردىلە مشروعه تشبىتە بولونمق ھەر عثمانلىك و طنىفە و جدانىيەسى، و طنىفە و طنىيە سىدەر. بوبادە ايلك آتاجىمىز آدىمار ھىچ بىر ايتالىيان مالى قوللانمايەرقى ايتالىيانك مەلىكىتمىزە اولان تىجارىتە دائى بىر ضربه ايتىدىرىمك و مەلىكىتمىزە كىندى نفوذ و قوتى توسىع ايچون وجودە كىتىردىكى مؤسسات اقتصادىيە، مەكتىلەرى سىدە ايلەك اولە جىقدەر. يالىكز اونوتاملى بىز كى، بوتون بوخصوصاتە بىزە رەھبەركى ايفالە جىك اولان حكومتدەر. احوال حاضرە نىك نىزاكتى قارشوسىندە ھەر درلو جىريالاردىن تەمىلە خىرەدار بولونان يكانە قوت، قوت حكومت اولدىغىنى دوشونەرك او كىمىن وظەير اولمق و بودقىقە دە مەجمل اولدىغىنى و طنىفە مەھەببى اشكال ايلە مەھەك لازمىدەر.

بىزاردە دىكلەرلە آيرىلىش اولان طرا بىلىش غىرب قىطعە سىنك محترم اولادلىرىنك قىللىلە، ھەمت غىضنفرانەلە كىندى قىللىرىمىزى، كىندى ھەمتلىرىمىزى بىرلىشىدەر جىكز. جانمىزە، مەلتەزە، فەكرىمىزە، خلاصە: ھەر بىر و طنىدەش كىندى الئە بولونان واسطە سىلە خىصمە قارشى كە جىك ايتالىيا حرىكت و حىشيانە سىندە دوام ايتىدىكى مەتجە بىزە حرىكت مەمانىكارانە مىزە دوام ايله پە جىكز. ايتالىيا يكرمنچى عصر مەندىتە ناصىل غاصب حقوق اولمق، ناصىل بوتون افكار احرارانە و انسانىيەنى اياقلىر الئە آلمق، تىمىز ايلە مەك ايسە يورسە بىزە اويلە جە پامال ايدىلك ايسە نى حق و فىزى مەدافە دە بىر جلادت و ھىيت ابراز ايلە مەكە تىمىز ايتەكە چاللىشالم. شان و شرفلە اولمىكى مەسكىنت و ذلتە ياشامە تر جىيىش ايدەرك آرتق تقسىم قبول ايدەر بىر عثمانلى سىلطنەتى موجود اولمادىغىنى اثبات ايلە ھەم و طنىمىزى قوتارە جىق ھەم دە بىر آقى سلامت احضارىنى تامين ايلە مش اولاجىز. بوموفىتى استىحصال ايتىك ايچون بىزە ھەر و قىدىن زىادە اتحاد و اتفاق لازمىدەر.

بوسايە دەدەركە، قوى و زىندە بىر عثمانلى ملتىك موجودىتى كوستىلە جىك، انجىق بوسايە دەدەركە، دشمن بووطن ايچىندە كىندىسە قىصدى و ياغىر قىصدى بىر شىرك جنابت موجود اولمادىغىنى او كىرە جىكلەر. دشمنە نىك زىرھىلەرنىن آلدىنى قوتى بىز اتحادىمىزدىن آلا جىز. بوىكون نە فرق سىياسىيە اجتەھاداتىك، نە افكار و احتىساسات شىخسىيە مەسادە سىك ياشايە بىلە جىكى بىر كوندەر. بوىكون و طنى عثمانلى داخلىدە اتحاد تەظاھراتىدىن باشقە بىر شى كورلە مەلىدەر. خارجدە چالقاتان احتىراصات فىرطە سىندى مەصون قالمق ايچون بىز غايت مەدەر، مەتيقظ، تەمكىنلى و بالخاصە مەتجد اولملى بىز. اتحاد و ترقى جەمىتى بوتون افراد ملت كى كىندى سىنجاغى آلتىدە طوپلانان اولادلىرىلە بىرلىكە بوتون وسائط مشروعهنى استعمال ايدىرك چاللىشە جىق و الئەكى قوتى و طنىك محافظە سلامت و تەمامىيى ايچون استعمال ايلە پە جىكلەر. سىزلىر، بلا تفرىق جنس و مەذەب عثمانلى

آئینقا مسلمانلارینه

حی علی الفلاح

بشریت ذلتلر ، مدنیت وحشتلر ، عهد و پیمان اهانتلر ،
کائنات قیامتلر دوغور یور !

صلیئک زمین خشونتندن هالاک آسمان عصمت واجلالنه تخیلوز ،
استیلاء غرض وفلاکت ، قتل بلوطاری یوکسلییور !

ای مصرک بولولمهز بازولری ، ای حزب الوطنک طورماز ،
یورولماز اویوماز ، مرد و متین زنده ، قهرمان مبارز کنجلیری !
فاس ظلم واشکنجه کونلرینک ، ایران غفلت و مسکنیت کیجهلرینک
ماتم دقیقه لرینی صایارکن ! طرابلسده دخی خلافت اسلامیئک حقوق
شانی ناموسی ، شوکت وجلادتی ایچین بر لوحه انقراض ، بر مرثیه
اوقونمق ایسته نیلیور ! ای اندلس دولت ، امویه سنک قهرمان احفادی
قرتاظه لیلرک ابدیته قدار دین وطن ملت عصر لرینی یشاتمق ایستیان
قهرمان احفادی ! طرابلس افقنک آشین وادی ایت ال ملک ، بو کتله
متوحشه نك وبو ، انسانیتدن ، فضائل انسانیه دن ، حقوق فاضله
مدنییه دن محروم ایتالیا نلرک قائل نچه لری ایله اولدورولمک ، ازیلمک
کومولک ایسته نیور . اولر روحانیت موحدۀ اسلامییه دن استمداد
ایدیور ،

ای کائنات محیطه اسلامییه نه طور ییورسیکز ، نه بکلیورسیکز ؟
تاریخ بشراجداد کزک ، بیک سنه لک مغفر لرینی ، قلنج لرینی ، قارغیلرینی
باغیره رق هیئت جلیله اسلامییه نك اچیلار جهاد سنجانی التمه چاغرییور
روحانیت پیغمبری هلال اسلامیت التمه بلالی بر صدا ، اذان اتحاد ،
اذان جهاد ، اذان غزا وشهادت اوقیور ! نه طور ییورسیکز . . .
نه طور ییوروز ! دیالری ضبط ایدن ، اوروپالری ، آفریقالری صولت
وشهامت لرله چکنه یین ، اسلامیئک عظمتی ، عثمانلیلرک قدرت و
شوکت لرینی آلتون قالمارله تاریخ مدنیته قید ایتدیرن صلاح الدین لریمی ،
ارطغرل لریمی ، فاتح لریمی بکلیورسیکز ؟ ایلری آرش ایلری !
سلانیک - سلاح

آیاصوفیه جامعشریقنده اجتماع اسلام

آیدین وبعوث محترمی عیدام افندی طرفندن چهارشنبه کون آیاصوفیه
جامعشریقنده مسائل حاضره حقنده بر موعظه ویرلرک ایتالیا نلرک
تجاوزات شقاوتکارانه لری حسیله انکلتزه قرالمی حضر تلرله بعض جمعیات
علمیه نك حسیات انسانیه وعدالتکارانه سنه تلغرافله مراجعت قیلنمشدر .
تلغرافلر بروجه آتیدر :

۱. عموم ملتلرک اعیان ومبعوثان ریاستلرینه
۲. انکلتزه انسال بشر جمعیت عمومیه سنه
۳. انکلتزده اسیا وجغرافیا جمعیات قرالیه سنه
۴. کافه عمالکده وبالخاصه اسویجرده صالح جمعیتلرینه

حلبه قدار تکرار قره دن ، حلبدن حمایه قدر ینه قارادن ، حمدن
شامه شیمندوفرله واروب شامدن حجاز شیمندوفرله کیتمکدن
عبارتدر .

شیمدی بویوللرک صاریلغندن ومشکلاتندن صرف نظرله
انسانای راهده صویغون ویرمک کبی مهالکده وارد خاطر اولو
بیایریمی اولامازمی ، پک کسدرمه یز .

یالکنز آچیندیغمز بزمه برابر بوتون مسلمانلره داغ درون
اولمی لازمکارن بر جهت وارک اوده : فریضه حجی ادا ایتمک
خصوصنده دوشمانلریمزک بزه انکل اولدقلری فاجعه سیدر . دکنز
قوتمزک یوقانی ، هیجلیکی ایشته بو فجیهلرک اک الیم بر سببینه
تشکیل ایدیور .

دوشمانلر کلسلر ، کعبه یی طوبه طوئسلر ، پیغمبریمزک قبرینی
بیقه سله ، ینه امدادینه قوشه میه جغز ، دین یولده اولمک ایسته سه کده
موفق اولامیه جغز دیمک جیقه سار ! بالعکس ، دکنز قوتمز اوله جق
اولورسه او زمان هیچ بر دوشمان کعبه مزه ، پیغمبریمزک قبرینه
ملوث اللرینی اوزانه مایاجق ، اورالرک محیط قدسیسنی زهر آلود
نفسلرله کیرلته میه جکدر .

بو ، کونش کبی انکار قبول ایتمز آچیق بر حقیقتدر . اوله
ایسه ، بزم الهمزه ایمانمز ، دینمزک علویته اعتقادمز وارسه
اسلامیتی یوق ایده جک قدر شدت کوسترن او تهلمکبی رفعه چالیشمق
دین مبینی صیانت اوغورنده بذل مال وجان ایتمک اقدام فرائضدر ،
نزد الوهیتده حجدن بویوک فضیلتلری حازدر .

اسکیشره : حقیقت

اسکیشرده منتشره حقیقت - اناطولی مسلمی غزتمندره :

واقما ظاهرده بر عثمانلی - ایتالیا محاربه سی کوزوکیور ،
لکن بو نقاب آلمنده ، داهای دوغروسى حربک تولید ایده جکی
نتیجه ده کیزانن آمالی عثمانلیلرله عموم مسلمانلرک حس ایده میه جکلرینی
ظن ایتمک پک بویوک دوشونجه سنزک اولور .

بز عثمانیلر ایتالیا نلرله چارپیشمقن هیچ بر وقت چکینه یز ،
وطنمزه تجاوز ایدن آلچاقلری با اولدیرمک ، ویا اولرله حرب
ایده رکدن ثولک بزم ایچون شرفار . لکن وطنمزک هیئت
مجموعه سنه ، دینمزه تجاوز ایدر یولای حکتلره ، باشده حر
انکلیزلر ، متفکر فرانسلر اولدقلری حالده ، اوروپا تصویبکارانه
بر طرزده کوز یوماجق اولورسه ایشته او زمان قیامت قوپاجق
عثمانلیلرله برلکده کتله موحدۀ اسلام برین حرکت کله جکدر .

بو عزم ، ظن اولوندیغندن پک زیاده قطعیدر ، انسانیتی قائلره
بوغه جق اولان شو قیامدن بزی آلیقویه جق چاره ایسه یالکنز
دینمزه وطنمزهرمت ایدلسیدر . یوقیه طویندن ، ثولومدن قورقاجق
بر عثمانلی ، بر مسلمان تصور اولمه یز .